

Список використаних джерел

1. Апостолук О. Корпоративна культура як інструмент ефективного менеджменту підприємства в підвищенні його конкурентоспроможності [Електронний ресурс] / О. Апостолук // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2016. – № 2. – С. 68–73. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2016_2_14
2. Довгань Л. Є. Корпоративне управління: навч. посіб. / Л. Є. Довгань, В. В. Пастухова, Л. М. Савчук. – Київ: Кондор, 2007. – 180 с.
3. Лозовський О. М. Застосування світового досвіду мотивації праці на вітчизняних підприємствах / О. М. Лозовський, О. В. Хомко // Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. – Вип. 8, ч. 3. – С. 87–90.
4. Гава Ю. В. Інтелектуальний капітал: сутність та зростання ролі в розвитку економіки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук: спец. 08.00.01 / Гава Ю. В. – Київ, 2009. – 19 с.
5. Лозовський О. М. Роль корпоративної культури в системі корпоративного управління підприємством [Електронний ресурс] / О. М. Лозовський, Ю. О. Петлінська // Молодий вчений. – 2017. – № 1. – С. 635–639. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_1_154

Тетяна Звірянська

ЛАТИНА В РАННЬОМУ ПОЛЬСЬКОМУ СЕРЕДНЬОВІЧЧІ

Польська держава постала при перших П'ястях в період прийняття християнства. Одночасно з прийняттям християнства Польща долучилася до латинської спільноти. До неї належали держави, що утворилися на руїнах колись могутньої Римської імперії. Вони, передусім, були об'єднані латиною. Перед Польщею такий шлях пройшли Чехія і Угорщина. Та саме Польщі невдовзі довелося стати своєрідним культурним мостом між Католицьким Заходом і Православним Сходом Європи [1, с. 86].

Латина скоротила шлях Польщі до цивілізованої Європи, стала мовою її культури і їх єдність відтоді триває більше тисячі років. Вибір культурних зразків і культурних кодів привів до появи на периферії тодішнього латинського світу держав, що розмовляли варварськими мовами. У мадярській та слов'янських мовах важко було віднайти латинську елегантність, навіть звulгаризовану. Саме латина домінувала в тодішніх культурних центрах Європи. Для того, щоб тебе могли хоч почути в таких центрах, необхідно було терміново опанувати латину. А також вивчити право і звичаї Риму і держав-наступниць.

Латинізація польської середньовічної еліти відбувалася швидко. Тодішня польська аристократія, світська і релігійна вповні почерпнули із західної культури, хоча цінували і династичні зв'язки з Руссю [2, с. 41–43, 47]. Політика тодішніх польських еліт привела до того, що була прийнята й збагачена власними досягненнями каролінгська культура. Культурні основи нових знавців християнства були цілком сформовані романським мистецтвом, в результаті романський стиль проник далеко на Схід.

Одночасно з християнізацією з'явилися письмо і мова священнослужителів – латина. Вона була не просто мовою тодішньої західної культури, латина мала універсальний характер. Вона дозволяла європейським народам з різними мовними системами використовувати власну систему для передачі особливих рис і, разом з тим, певним чином уніфікувала ці мови.

Польська еліта почала відкривати незнаний досі для себе світ, потім розуміти його, а потім і збагачувати власною культурою. Вже перші польські правителі чудово розуміли яку освіту необхідно дати власним дітям. Княжна Лотарингії Матильда в листі хвалила сина Болеслава Хороброго Мешка II за вільне володіння грецькою, а це значить що він добре знав латину [3, с. 64]. Іноземці при княжому дворі, костелах і монастирях вільно могли порозумітися латиною. Починаючи з XII ст., коли було створено систему шкіл при костелах, а потім і парафіяльних, латина визначила входження до групи місцевих чиновників. Перша така школа при катедрі була створена на Вавелі. Її патроном з 1143 р. був Матеуш, пізніше біскуп краківський. Навчання базувалося на тривіумі і квадриумі [4]. Продовжували освіту поляки в університетах – в Падуї, Болоньї чи Парижі. Найбільше поляків навчалося в італійських університетах.

З прийняттям християнства до Польщі почали масово потрапляти прекрасно оформлені та прикрашені літургійні книги та молитовники. З'являються бібліотеки і скрипторії в яких робили необхідні копії. Перші такі бібліотеки були створені при княжому дворі, а також при кафедрах в Гнєзно, Познані, Вроцлаві і Кракові [3, с. 59–63].

У добу Середньовіччя латина була, передусім, мовою релігії та універсальною мовою дипломатії. При дворі перших П'ястів перебувало іноземне духовенство, яке добре говорило і писало латиною. Мешко I користувався їхнім посередництвом під час публічних аудієнцій і політичних перемовин. Постання княжої канцелярії зі значною кількістю писемних документів засвідчує зростання групи поляків, які добре володіли латиною. П'ясти приділяли увагу власним літописам і хронікам. Вони написані авторами латиною.

До XIV ст. польська культура остаточно зміцніла. Найважливішим центром латинської культури в Польщі став Краків. Місто було столицею держави, місцем, яке вабило амбіційних і освічених людей. У 1364 р. тут

було засновано Краківську Академію. Студенти могли обирати між п'ятьма кафедрами права римського і канонічного, двома кафедрами медицини і кафедрою вільних мистецтв. Утім, через невдале адміністрування невдовзі Академія занепадала [4].

Поширення латини в добу Казимира Великого було значним: читали і писали тоді виключно латиною. Латина в Кракові витіснила німецьку і стала мовою міської адміністрації. У цей період було кодифіковане право. Латина домінувала при королівському дворі, міському уряді, в Костьолі та в Академії.

Надходила доба Ягеллонів. До цього Польща всіляко підтримувала свою культурну приналежність до світу латинізованої християнської Європи: кодифіковано право, засновано університет, розвивалася освіта, поширювалася демократія публічного життя. Невдовзі Ренесанс забезпечить дивовижний розвиток польської культури.

Список використаних джерел

1. Bering P. Odkrywanie Europy łacińskiej przez Polskę piastowską. Tradycja łacińska i bizantyjska wobec idei jedności Europejskiej / P. Bering; pod red. A. W. Mikołajczaka i M. Walczak-Mikołajczakowej. – Gniezno, 2003. – S. 86–100.
2. Gieysztor A. Wejście w krąg kultury zachodniej w wieku IX–XII – państwo, społeczeństwo, Kościół / A. Gieysztor // Uniwersalizm i swoistość kultury polskiej / pod red. J. Kłoczowskiego, t. 1, Lublin, 1989.
3. Mikołajczak W. A. Łacina w kulturze polskiej. A to Polska właśnie. / W. A. Mikołajczak. – Wydawnictwo Dolnośląskie, 1998. – 341 s.
4. Wojciechowska A. Łacina w kulturze polskiego średniowiecza / A. Wojciechowska. – http://www.wilanow-alac.pl/lacina_w_kulturze_polskiego_sredniowiecza.html

Анастасія Зелінська

ТЕНДЕНЦІ ФОРМУВАННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ УГОД ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ

Новий етап глобалізації виступає розвитком зовнішньоекономічних відносин, у тому числі, економічних. На сьогоднішній день, наявність економічного потенціалу є обов'язковою, але не достатньою для залучення важливих ресурсів. В умовах жорсткої глобальної конкуренції, саме сукупність умов ведення підприємницької діяльності в цілому, або окремих її видів визначає динаміку та обсяги залучених ресурсів.

Проблематика формування сприятливого інвестиційного середовища